

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОВА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
УНІВЕРСИТЕТ АНКАРА ХАДЖИ БАЙРАМ ВЕЛІ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
АНАТОЛІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
МОЛОДІЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА (ВАРШАВА, ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ І МЕНЕДЖМЕНТУ (ЧЕХАНУВ, ПОЛЬЩА)
ВІДДІЛ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
V Міжнародної науково-практичної конференції
«Розвиток професійної майстерності педагога в умовах
нової соціокультурної реальності»

Тернопіль
2022

УДК 159.98:37.091
Р 64

Р 64 Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 29-30 вересня 2022 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, В.Є. Кавецький, О.Я. Жизномірська, Т. В. Магера, Г.І. Герасимчук, Н.Б. Стрийвус – Тернопіль: СМП “Тайп”, 2022. 450 с.

У збірнику публікуються тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 29-30 вересня 2022 р.

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол №5 від 04.11.2022 р.)*

УДК 159.98:37.091

© Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2022

ЗМІСТ

Петровський О.М. ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	14
Антончук О.М. ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ФЕНОМЕН ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	19
Ataklı Saçak F PANDEMİ DÖNEMİNDE YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL TEKNOLOJİ	22
Бабовал Н. Р., Бабовал Д. С. ВИЩА ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	25
Балабанов С.О. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ НЕФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ.....	28
Барабаш І. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ ТА НАВЧАННІ.....	32
Бартенєва І.О. РОБОТА КЛАСНОГО КЕРІВНИКА З ВАЖКОВИХОВУВАНИМИ ПІДЛІТКАМИ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ.....	36
Бачинська Н.Я. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО НАПРЯМУ «ГРА ДИТИНИ» В ДЕРЖАВНОМУ СТАНДАРТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	38
Березюк Д.І. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	40
Білоус І.І. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ	42
Боднарук Н.В. АЛЬТЕРНАТИВНА ТА ДОДАТКОВА КОМУНІКАЦІЯ: МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТА СПІЛКУВАННЯ ДІТЕЙ З ООП.....	44
Борисьонок М.О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	47
Брик Р. С. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	49
Буняк Н. А. ОНЛАЙН-ЗАЙНЯТІСТЬ НА НИВІ ВИКЛАДАННЯ: РЕАЛІЇ СУЧАСНОСТІ..	52
Вітенко І.М. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА ЯК ТВОРЧА ПЛАТФОРМА ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»	54

Воробець О. Р., Луцан Н. І. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 5-6 КЛАСАХ.....	60
Гайда В.Я. ПРОБЛЕМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	63
Гармаш О. М. ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНОВАНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	65
Герасимчук Г.І. КРЕАТИВНЕ НАВЧАННЯ УЧНІВ СУЧАСНИХ ЗЗСО.....	67
Главацька О.Г. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	70
Главацька О.Л., Грод І.М. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИХОВАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ....	73
Глядик М.Б., Зубаль І.М. ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ У РОБОТІ ІЗ ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	76
Голочинська І.О. СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ УЧНІВ ІНОЗЕМНОЇ (НІМЕЦЬКОЇ) МОВИ	79
Горєлова О. В. ТЕХНОЛОГІЯ LEGO – ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ДЛЯ ВИРШЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ ЗАВДАНЬ ТА СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	81
Городецька О.А. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	85
Городецька О.В. АКТУАЛІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДІВ СОЛОМІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ В УМОВАХ НОВОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ РЕАЛЬНОСТІ.....	89
Гребіневич М. І. ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЛІКАЦІЇ ДИСКУРСИВНОГО КОМПОНЕНТА КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНІК, ЯК ОДНИХ З ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПІДЛІТКІВ ГОВОРІННЮ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ ВРАХОВУЮЧИ КОНТЕКСТ «НОВІЙ ШКОЛІ – ВЧИТЕЛЬ НОВОГО ПОКОЛІННЯ»	92
Karoline Dworschak PARENTAL EDUCATION AS A STARTING POINT FOR MORE ACADEMIC EQUITY.....	94

Демидаць С.Р. ЕМОЦІЙНА СТІЙКІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	97
Дем'янюк А.В. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	100
Дерев'яна Т. Р. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО І ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ.....	102
Джурило А.П. ДО ПИТАННЯ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ВЧИТЕЛІВ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ШКОЛАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	104
Домуховська М. Р., Серьогіна І. Ю. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК, ЯК ЧАСТИНА ОСВІТИ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	106
Домуховська М. Р., Серьогіна І. Ю. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА».....	108
Дранічнікова В.А. РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	111
Древніцька О. І. АКМЕОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ ТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ ТА СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН.....	114
Alla Durdas., Tetiana Harbuza CREATIVE WRITING IN LEARNING AND TEACHING A FOREIGN LANGUAGE.....	117
Жизномірська О. Я. ОСОБИСТІТЬ ДИТИНИ У ВИМІРІ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ ТА ЖИТТЄВИХ ПРІОРИТЕТІВ (НАУКОВИЙ ПОГЛЯД І. Д. БЕХА).....	120
Житницька А. А. ЄМОДЗІ – МОВА МАЙБУТНЬОГО ТА ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	122
Житомирський А. В. РОЛЬ САМООСВІТНЬОЇ РОБОТИ ПЕДАГОГА ЩОДО РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ.....	124
Жмурко О. Г. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА УРОКАХ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН.....	129

Зайченко І. В. СОФІЯ РУСОВА ПРО ПРОБЛЕМИ УЧИТЕЛЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ НА СТОРІНКАХ ЖУРНАЛУ «СВІТЛО» (Київ, 1910-1914).....	132
Zeuner Bağlan Özer YÜKSEKÖĞRETİMDE DİJİTALLEŞMENİN EĞİTİME ETKİLERİ.....	135
Lifang Zhang THE INTERGRATION OF MINDFUL EATING CURRICULUM IN UNDERGRADUATE EDUCATION.....	139
Зборовець Н. М. МЕТОДИКА ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОГО (ДИСТАНЦІЙНОГО) НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ.....	141
Іванюк Т. Г. МИСЛЕННЄВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ТРЕНД МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	144
Іщенко Л. В. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ТА МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	148
Кавецький В. Є., Кавецька Р.Є. РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ НОВИХ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	150
Кириленко Н. І. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ.....	153
Клімкіна Н. Г. ПРОЕКЦІЯ ЗНАНЬ З НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ В ПРАКТИЧНОМУ ВТІЛЕННІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА.....	157
Ковальова Т. С., Скоробагацька О. І. ВАЖЛИВІСТЬ ВОЛОДІТИ ПРОФЕСІЙНОЮ КОМПЕТЕНТНІСТЮ ДЛЯ СУЧАСНОГО КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ ЖИТТЯ.....	161
Когут О.І. ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУВАТИМУТЬ РЕАЛІЗАЦІЮ НОВОГО ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: З ДОСВІДУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ОКІППО.....	162
Кодлюк Я. П. ЗАГАЛЬНОНАВЧАЛЬНІ ВМІННЯ І НАВИЧКИ – ОСНОВА ФОРМУВАННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ УСВІДОМЛЕНОГО ЧИТАННЯ.....	165
Козленко О. Г. НАВЧИТИ ВЧИТЕЛІВ СТВОРЮВАТИ КОМПЕТЕНТНІСНО ОРІЄНТОВАНІ ЗАВДАННЯ.....	168

Козубцов І.М.	
РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА КАФЕДРИ ВІЙСЬКОВО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ВІЙНИ	170
Колодійчук О. Я.	
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА ЗМІШАНОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	172
Кондирєва М. М.	
ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА УЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА: ПОБУДОВА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ	174
Коненко Л. Б., Іваночко О. В.	
ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	180
Корогода І. І.	
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ В УЧНІВ ПОЗИТИВНИХ МОТИВІВ УЧІННЯ ..	183
Котова В. І.	
УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ ЯК АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	187
Кравчук О. М.	
ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНОГО ТЕЛЕФОНУ ЯК НАВЧАЛЬНОГО ЗАСОБУ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	189
Lian Dexin, Oksana Krychkivska	
THE WAY OF IDEOLOGICAL AND POLITICAL EDUCATION AS LEADING IN VOCATIONAL EDUCATION	192
Кухтяк С. Б., Кухтяк О. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ТРИВОЖНОСТІ У МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ ..	193
Кучер Л. А.	
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНИХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	196
Лаховська О. В.	
ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНОЇ ХІМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У СТАРШІЙ ШКОЛІ	201
Лебедик Л. В.	
ПРОЄКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОЗАШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ	203
Лещук Г. В., Заверуха А. О.	
ФАСИЛІТАЦІЯ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ	206
Литвинюк Г. І.	
ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ	209
Логвись О.	
ЛІДЕРСЬКІ ЯКОСТІ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА	212

Локшина О. І. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ В ОСВІТУ ЄС В УМОВАХ ВІЙНИ: КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ.....	214
Магера Т.В. РОБОТА З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ (НА ПРИКЛАДІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ОКІППО).....	216
Майнаєв Ф. Я., Рибалко Л. С., Дін Жуцзе, Ван Чжо РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА	218
Маканик А. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	220
Макаренко І. Є. РЕАЛІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОШКІЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ЗАСАДАХ ЛІДЕРСТВА ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНО- ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ ВЧИТЕЛІВ.....	224
Максименко О. О., Глушко О. З. УЧИТЕЛЬСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ	226
Марфут Л. М. ГУМАНІЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ.....	228
Маслова А.В., Гончарова О. А. ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	230
Матковська О. Є. ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	233
Мединська О.Я. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ.....	236
Метко А. Б. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНЬОГО ПРОЕКТУВАННЯ СТОЛЯРНИХ ВИРОБІВ МАЙБУТНІМИ ПЕДАГОГАМИ НА ЗАНЯТТЯХ З ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРАКТИКУМУ У ЗАКЛАДІ ФПО.....	239
Митулинська О. Є. ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	242
Міняйлова А. В. ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНІЙ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ: СВІТОВИЙ ДОСВІД..	244
Мерена Н. М., Коротюк З. М. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ПОКАЗНИК АДАПТАЦІЙНОГО РЕСУРСУ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	246

Мойсеєнко О. М. ПІДГОТОВКА УЧИТЕЛЯ ДО ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ІНТЕГРОВАНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	252
Молчанова О. М. МОЖЛИВОСТІ АРТКОУЧИНГУ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГА.....	254
Моначин І. Л., Дзюбановська І. В. ПРОЦЕС ПЕРЕЖИВАННЯ ТА АДАПТАЦІЯ ДО НОВОГО ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ПЕРІОД ВІЙНИ.....	257
Мороз Т. В. СЛОВОТВІРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	260
Морозова О. О. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ГЛОБАЛІЗАЦІЯ».....	262
Мочук О.Б. ІНТЕРАКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ НА УРОКАХ ЯК ОДИН З КЛЮЧОВИХ КОМПОНЕНТІВ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ В НУШ.....	264
Нікольська Н. В. ІННОВАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ ЄС.....	268
Ноздрова О. П. ФОРМУВАННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	270
Нос Л. С. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ У КАНАДІ.....	273
Нощенко К.В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ ДО ВИКОНАННЯ ОBOB'ЯЗКІВ ТЬЮТОРА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	275
Олексюк В.П., Олексюк О.Р. РОЗВИТОК ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА	278
Олійник Г.М. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З СІМ'ЯМИ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬ ДИТИНУ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	281
Олійник Н.Я. ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА.....	284
Олійник О.Й. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	286

Онищук І. А., Доманюк О. М. ДО ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ.....	289
Онищук Л.З. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕКСТІВ У ФОРМУВАННІ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	291
Павленко О. А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ЗБРОЙНИХ СИЛ ФІНЛЯНДІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	293
Петришин Л.Й. ОСОБЛИВОСТІ САМОВИРАЖЕННЯ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ФАНДРАЙЗИНГУ.....	295
Петришин Л. Й., Кравчук О. П. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З НЕПОВНИХ СІМЕЙ В УМОВАХ ПОЗАШКІЛЛЯ.....	297
Періг І. М. ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ «ДОСВІДЧЕНИЙ ВИКЛАДАЧ – СУЧАСНИЙ СТУДЕНТ»	301
Grażyna Piskorska KREATYWNOŚĆ I INNOWACYJNOŚĆ W ZARZĄDZANIU PLACÓWKAMI OŚWIATOWYMI	304
Попеско А. П., Якименко С. І. ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	308
Правдівцева Л. В. ІННОВАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ В ОСВІТІ (метод проєктів).....	310
Продан І. П. НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ ТА ВИМОГИ ДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	313
Ребуха Л.З. УНІВЕРСИТЕТИ МАЙБУТНЬОГО: ПОГЛЯДИ НА ВИЩУ ОСВІТУ	315
Christian Rudloff USE OF AUDIENCE RESPONSE SYSTEME (ARS) IN MATHEMATICS LESSONS AT SECONDARY LEVEL 1.....	318
Рубльова Н. О. ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ФАХОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПЕДАГОГА: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ...320	
Рушак О. Д. ІННОВАЦІЇ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	323
Савченко А. О. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В ЗВО ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	325

Семенча Л. Г., Шевякова Н. Л. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	327
Сесик О. О. ОСОБЛИВОСТІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	330
Сівак Ж. І. ПІДГОТОВКА КОМПЕТЕНТНОГО УЧНЯ НА УРОКАХ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	333
Сівчук П. І. ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПАРАДИГМИ ВИХОВАННЯ НА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА	335
Сідор І. В. ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ПОКРАЩЕННЯ УСПІШНОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	336
Сіткар В. І., Сіткар С. В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МЕДІАТОРІВ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ТЕХНІКИ.....	338
Сіткар Т. В., Сіткар Н.С. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕРАЦІЇ ВЧИТЕЛЕМ ПСИХОЛОГІЧНОГО САМОПОЧУТТЯ ДІТЕЙ В ШКОЛАХ ШВЕЦІЇ.....	347
Смерека Г.І. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	350
Смук Н.Р. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	354
Соболяк Л.Є., Павловська І.М. МЕХАНІЗМИ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В РОЗБУДОВІ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЗЗСО	358
Сокол М.О., Зенчака Андра, Юрив А.Ю. THE INFLUENCE OF EURO-INTEGRATION PROCESS INTO HIGHER EDUCATION SYSTEM.....	363
Сопільник М. П. МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО – ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЦЬОЇ ОСВІТИ.....	365
Сотніченко І. І. ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГА	367
Срібняк Т. В. НАОЧНІСТЬ В ПРОФЕСІЙНОМУ НАВЧАННІ.....	369

Степаненко В. В. ВИКОРИСТАННЯ 3D-ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ.....	372
Степаненко В. І. ІНТЕРАКТИВНИЙ ПЛАКАТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА.....	376
Степанова Т. В. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ГУМАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	379
Стрельников В. Ю. ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ДО УПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНТЕНСИВНОГО ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ.....	382
Стрийвус Н. Б. РОЛЬ СУЧАСНОГО УЧИТЕЛЯ У ФОРМУВАННІ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	384
Таєнчук О. В. ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ GOOGLE CLASSROOM У НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	387
Трубавіна І. М., Чередниченко О. Ю., Недря К. М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОБОТИ ОСВІТЯН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	389
Olga Tsaryk, Nataliia Rybina PECULIARITIES OF SPEECH CULTURE IN ENGLISH-SPEAKING SOCIETY.....	391
Тютюнник І. С., Добрянська Н. В. МОЖЛИВОСТІ ТЕХНІКИ ГРАТАЖУ ПРИ ВИВЧЕННІ ОСНОВ ГРАФІКИ.....	393
Ummugulsum Dohman UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİ VE UZAKTAN EĞİTİM ÖĞRETMENİNE GENEL BİR BAKIŞ.....	396
Урмич О. М. ЗНАЧЕННЯ МЕТОДІВ ПРОЕКТІВ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	399
Феленюк А. І., Главацька О.Л. ВПЛИВ КОМУНІКАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ КЕРІВНИКА СОЦІАЛЬНОЇ СЛУЖБИ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	401
Хома С.О. ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ НАРАТИВНОГО МЕТОДУ У НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ.....	404

Thomas Bauer, Birgit Hoefler UKRAINE-CRISIS-SUPPORT FROM THE UNIVERSITY COLLEGE OF TEACHER EDUCATION VIENNA (= PH VIENNA) FOR CHILDREN, TEACHERS, PRINCIPALS AND PARENTS IN VIENNA VIA ERASMUS+ INTERNSHIPS.	408
Andrew M. Cwer PATRIOTIC EDUCATION IN THE CURRICULA OF SELECTED SUBJECTS OF MASS SCHOOL AS AN IMPORTANT ELEMENT OF DEFENSE EDUCATION (SELF-REFLECTION).....	410
Чекригіна Г. Б. БЛОГ ПЕДАГОГА ЯК СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ РЕСУРС.....	416
Чорна І. М., Бриндзя Г. З. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ САМООЦІНКИ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ	420
Чорна І.М., Тимків С. Я. ДОСЛІДЖЕННЯ СФОРМОВАНOSTІ ТИПІВ ПАМ'ЯТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	423
Чорна І.М., Філюк Н. А. ДОСЛІДЖЕННЯ СІМЕЙНОЇ ТРИВОЖНОСТІ ЯК ФАКТОРА ВПЛИВУ НА ПСИХІКУ ДИТИНИ	425
Чорна О. М. СТВОРЕННЯ ДИДАКТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЇ «КРАВЕЦЬ» ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСУ LEARNINGAPPS.....	429
Чорненька О. М. ІНФОРМАЦІЙНА І ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИПУСКНИКА ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ – ВИМОГА ЧАСУ.....	430
Чорний О. В. ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ НЕСТАНДАРТНИХ УРОКІВ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ....	433
Чугаєва О. А. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	437
Шпак М. М. ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ: ПСИХОДИДАКТИЧНИЙ ПІДХІД.....	440
Яковичин Р. Я., Сидорська О. Я., Сохацькі Пьотр ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГА ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ....	442
Ярмолицька С.О. ЕФЕКТИВНІ СТРАТЕГІЇ ПРОДУКТИВНОГО НАВЧАННЯ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	446

5. Наказ МОН України від 26.06.2017 № 933 «Про завершення II (концептуально-діагностичного) етапу дослідно-експериментальної роботи за темою «Тьюторський супровід у системі змішаного навчання» URL: <https://imzo.gov.ua/2017/06/26/nakaz-mon-vid-26-06-17-933-pro-zavershennyaii-kontseptualno-diahnostychnoho-etapu-doslidnoeksperymentalnoji-roboty-za-temoyu-tyutorskyj-suprovid-u-systemi-zmishannoho-navchannya/>.

6. Неборачко О. В. Позиція тьютора в сучасній системі освіти. URL: intkonf.org/neborachko-o-v-pozitsiya-tyutora-v-suchasniy-sistemi-osviti.

7. Позиція «фасилітатор», позиція «тьютор»: теорія і методика // URL: stud.com.ua/24129/pedagogika/pozitsiya_fasilitator

8. Спільне викладання в інклюзивному класі: метод. матеріали / Укладач Н. З. Софій. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 70 с.

9. Тороп К. Мультидисциплінарна команда як невід’ємна складова корекційно-освітнього процесу / Крістіна Тороп, Світлана Кривошея // Психолог. 2013. №17 (521). С.54 – 56.

Олексюк О.Р.,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри змісту й методик
навчальних предметів ТОКІППО
o.oleksenko@ippo.edu.te.ua

Олексюк В.П.,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри інформатики
та методики її навчання

ТНПУ імені Володимира Гнатюка, методист центру
v.oleksyuk@ippo.edu.te.ua

РОЗВИТОК ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА

Стрімкий розвиток інформаційних технологій та постійне збільшення кількості цифрових пристроїв обумовлюють трансформаційні зміни в різних галузях. У багатьох цивілізованих країнах світу, потенціал соціально-економічного розвитку пов’язують із розбудовою цифрової економіки і впровадженням сучасних технологій в усі сфери життєдіяльності людини. Становлення цифрового суспільства обумовлене цифровою трансформацією охоплює величезну кількість процесів внутрішніх і зовнішніх взаємодій, технологічних революцій галузей. Користування Інтернетом, комп’ютерами та мобільними пристроями стало нормою. Грошові операції здійснюються онлайн, квитки на поїзди, авіаквитки та номери в готелях бронюються онлайн, а спілкування без електронних пристроїв важко уявити.

Спектр змін варіюється від комп’ютерних мереж і різноманітного програмного забезпечення в офісі; від численних мікропроцесорів у транспортних засобах чіпів пам’яті на кредитних картках і інтелектуальних домашніх пристроїв; незліченних програм на наших смартфонах, які часто полегшують наше життя. Вчені стверджують, що завдяки унікальним можливостям цифрових технологій виникли абсолютно нові цифрові феномени.

Теоретичні аспекти суспільних перетворень, що відбуваються під впливом інформатизації суспільства, висвітлюються в працях багатьох

науковців. Д. Белл [1], досліджуючи постіндустріальну епоху, визначає пріоритетною сферу інформаційного обміну та широкого надання різноманітних послуг [1]. Значний вплив цифрова трансформація здійснює на формування «мережевого суспільства», саме зазначений аспект розкриває М. Кастель [2]. На думку науковця, мережа в сучасному суспільстві виступає будівельним матеріалом організації спільної діяльності людей, а також являє собою структуру, що ігнорує кордони і є визначальною характеристикою сучасної епохи [2].

Проблеми теоретичних основ інформатизації освіти в Україні досліджували В. Биков, А. Гуржій, М. Жалдак, М. Лещенко, Ю. Рамский та ін.; особливості впровадження сучасних інформаційних технологій у навчальний процес досліджували Н. Морзе, З. Сайдаметова, О. Спірін, Ю. Триус; розвитку інформаційно-цифрових компетентностей педагогів у галузі професійної підготовки фахівців присвячені роботи Р. Гуревич, Є. Смирнова-Трибульська, О. Овчарук, Н. Сороко, Н. Балик, О. Барни та ін. Проте, аналіз наукової літератури та власний досвід роботи на курсах підвищення кваліфікації показує, що проблема розвитку освітнього середовища в умовах становлення цифрового суспільства досліджено недостатньо й педагоги не повною мірою використовують освітній потенціал цифрових технологій для підвищення ефективності освітнього процесу. З огляду на зазначене, метою публікації є опис деяких аспектів розвитку цифрового освітнього середовища.

Щоби зрозуміти значимість впливу технологічного розвитку, починаючи від хмарних обчислень, великих даних, розширеної аналітики, штучного інтелекту, машинного навчання та мобільних пристроїв до Інтернету речей і новітніх технологічних реалій необхідно зрозуміти:

- Що є чинниками цифрової трансформації?
- Чи можна стверджувати, що технології є каталізаторами інновацій та трансформації в освітній галузі.

За останні десятиліття ми спостерігаємо радикальні зміни у сфері науки, культури, економіки, освіти. З'явилася можливість впроваджувати електронні підручники, інтерактивні курси, тести для оцінювання та самооцінювання знань, мультимедіа, програмне забезпечення, онлайн-інструменти для спільного навчання та роботи над проектами та інші інструменти, які можна використовувати в процесі навчання, де є цифрові пристрої та доступ до Інтернету.

Нині в Україні здійснюється масштабні реформи. Освіта продовжує зазнавати величезних змін на різних етапах: від дошкільної, до освіти дорослих та навчання впродовж життя. У сучасній традиційних освітніх практиках інтегруються інформаційно-цифрові ресурси, щоб через синергію технологій та методик освіта була доступною, у будь-який. Дистанційна освіта, масові відкриті онлайн-курси (МООС) та цифрові гаджети в класі тепер є невід'ємною частиною навчання, проте визначальний вплив має вчитель і те, як він навчає, які технології впроваджує, які засоби використовує.

Цифрова трансформація відображає новий підхід в організації освітнього процесу, що базується на спільній роботі удосконаленні педагогічних методик

та способах здобувати нові знання; шляхах обміну, поширення, накопичення досвіду засобами цифрових технологій. Вона охоплює багато різних, але часто взаємопов'язаних аспектів, що впливають на весь освітній процес, включно з відкритими освітніми ресурсами, технологіями, дизайном програм, та навчальних середовищ, організаційних структур [5].

Можна виділити декілька найважливіших умов розвитку цифрового освітнього середовища:

- аналіз та моніторинг впровадження, як цифрових так і комунікаційних технологій в закладі освіти;
- розбудова та постійне удосконалення ІТ-інфраструктури закладу та технічному, програмному, організаційному рівні;
- розроблення освітньої політики закладу освіти щодо використання цифрових технологій та ознайомлення з ними учасників освітнього процесу;
- урізноманітнення форм надання освітніх послуг з використанням цифрових, мережевих, дистанційних технологій та форм навчання;
- сучасний освітній контент, розроблений на основі цифрових технологій, з системою управління навчанням;
- забезпечення професійного розвитку педагогів та адміністрації закладу орієнтованого на використання освітніх інструментів;
- залучення батьків до активної участі в шкільній спільноті та можливості налагодження комунікації [3; 4].

Отже, цифровізація є процесом пов'язаним з поширенням нових технологій та інформації та одним із фундаментальних чинників перетворення системи освіти та передбачає інтеграцію цифрових технологій в освітньому процесі, щоб модернізувати та забезпечити якісні та доступні освітні послуги. Перспективи для подальших наукових розвідок вбачаємо в дослідженні та впровадженні систем адаптивного навчання задля удосконалення цифрового освітнього середовища закладу

Література

1. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства. *Сучасна зарубіжна соціальна філософія*. Хрестоматія: навч. посіб. / упоряд. В. Лях. Київ: Либідь, 1996.
2. Капустіна Н. Б. Мережеве суспільство: введення в концептуальні основи теорії М. Кастельса. *Правове життя сучасної України: у 3 т.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.) / відп. ред. М. Р. Аракелян*. Одеса: Гельветика, 2020. Т. 1. С. 21–24.
3. Морзе Н., Кучеровська В., Смирнова-Трибульська Є. Самооцінювання рівня цифровізації освітнього закладу за умов трансформації середньої освіти. Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету», 2020 (8), С. 72–87. URL: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2020.8.8>
4. Олексюк В., Олексюк О. Стан сформованості компетентностей з інформаційної безпеки майбутніх учителів інформатики. *Інформаційні технології й засоби навчання*. 2017. № 62(6). С. 21–24. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1906/1285>.
5. Олексюк О. Р., Олексюк В. П. Актуалізація синергетичного підходу в дослідженні відкритої освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету*

Олійник Г. М.

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри соціальної роботи та
менеджменту соціокультурної діяльності
Тернопільського національного педагогічного
університету ім. В. Гнатюка
galochka_ua@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З СІМ'ЯМИ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬ ДИТИНУ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Одним із найважливіших чинників прогресивного розвитку суспільства на сучасному етапі є гуманне, милосердне, дбайливе ставлення до дітей і молоді, які не мають можливості вести повноцінне життя внаслідок недоліків у фізичному та розумовому розвитку. Діти з особливими потребами, як і інші діти, народжуються з однаковим правом на життя.

Розвиток та виховання дитини в сім'ї є основною ланкою становлення дитини як особистості. Сім'я з дитиною із особливими потребами – це сім'я з особливим статусом, особливості та проблеми якої визначаються не тільки особистісними якостями всіх її членів та характером взаємовідносин між ними, але й більшою зайнятістю вирішенням проблем дитини, закритістю сім'ї для зовнішнього світу, дефіцитом спілкування, відсутністю працевлаштування матері, але головне – специфічним статусом у сім'ї дитини з інвалідністю, що обумовлено її хворобою.

Різні аспекти порушеної проблеми знайшли висвітлення у наукових працях А. Венгер, З. Зайцевої, І. Іванової, А. Капської, М. Ніколаєва, М. Сварника, Е. Стребелевої, С. Тарасюк, Л. Яскал, які розглядали питання соціальної адаптації та соціалізації дітей з інвалідністю як важливої складової загального процесу допомоги родині; О. Безпалько, А. Гонєєва, Д. Іллічева, Г. Марченко, О. Нікольської, М. Ніколаєва, А. Пашкова, які досліджували реабілітацію дітей з інвалідністю. Вивченням правового аспекту соціального захисту даної категорії займались Л. Дроздова, Т. Зарембо, П. Павленок, І. Пінчук, А. Савінов.

Соціальна значущість проблеми роботи соціального педагога з сім'ями, які виховують дитину з інвалідністю, вивчення їх складу, міжособистісних взаємовідносин, особливостей та напрямків соціальної роботи з ними, недостатній рівень вивчення її окремих теоретичних та практичних аспектів зумовили вибір дослідження «Особливості роботи соціального педагога з сім'ями, які виховують дитину з особливими потребами».

Сім'ї, що мають дітей з інвалідністю, представляють одну з найбільш уразливих груп населення. Соціальна підтримка таких сімей – це вирішення цілого комплексу проблем, пов'язаних з допомогою дитині: з її виживанням, лікуванням, освітою, соціальною адаптацією й інтеграцією в суспільство.